Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svobda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXII. Ч. 37. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 25-го ЛЮТОГО 1955. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ—FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW-YORK, FRIDAY, FEBRUARY 25, 1955. No. 37. VOL. LXII.

ПРЕЗИДЕНТ ПРОТИ АКЦІЇ ДЕМОКРАТІВ В СПРАВІ ЗМЕНШЕННЯ ПРИБУТКОВОГО ПОДАТКУ

Вашингтон. — Президент Айзенгавер на пресовій конференції гостро виступив проти демократів за те, що бажають зменшити прибутковий податок на 20 долярів від особи, хоч федеральний бюджет виказує дефіцит. Президент назвав демократів „високо невідповідальними в фінансових справах." Але на цю президентову заяву негайно відповів демократичний спікер Палати Репрезентантів Сем Рейберн, який сказав, що минулого року уряд зменшував податки, хоч дефіцит був далеко більший як цього року, і ніхто не називав того „невідповідальністю". Рейберн підкреслював і ту обставину, що оті „невідповідальні" демократи помагали ухвалювати досі урядові законопроєкти, проти яких голосували численні республіканці. Президент сказав, що демократи не мають відваги поставити самостійний законопроєкт про зменшення прибуткового податку, тільки об'єднують свій внесок із урядовим законопроєктом про продовження в теперішній висоті податків від корпорацій і від продажу деяких товарів. Президент вживав гострих слів, коли говорив про демократичний внесок на зменшення прибуткового податку. Айзенгавер казав, що виборцям подобається кожний внесок на зменшення податків, бо широкий загал не думає про те, що збільшення державного дефіциту спричиняє інфляцію, а обезцінення валюти шкодить впершу чергу тим найбіднішим, які мають жити із своїх пенсій, що дістають від соціяльного забезпечення, та із своїх ощадностей, які обезцінюються, коли є інфляція. Президент пригадав, що він змагає до бездефіцитового бюджету, як це він заповів, коли перебирав своє становище, але це можна буде зробити впродовж чотирьох років, бо досі вдалося урядові поважно зредукувати державний дефіцит майже на дві треті частини. Демократи не взяли до уваги остороги президента і заповідають, що вже в найближчих днях законопроєкт про продовження податків від корпорацій і від продажу деяких товарів та про зменшення прибуткового податку піде під наради повної Палати Репрезентантів. Демократичний провід зменшив час дискусії над цим податковим законопроєктом, який думають вирішити вже в найближчих днях в Палаті Репрезентантів.

Президент відповідав і на запит в справі заборони переводити проби атомових і водневих експльозій, чого домагається індійський уряд. Айзенгавер заявив, що ЗДА противляться такій забороні, бо вона до нічого не доведе, але підкреслив, що уряд ЗДА обстоює зменшення зброєння, якщо б воно мало відбуватися під дійсною міжнародною контролею, і коли б можна було переконатися, що ця контроля відбувається в атмосфері доброї волі. „Я не бачу жадної користи, казав президент, коли вирішуватимемо частину цієї проблеми, а залишимо справу розброєння". З інших справ президент порушив у своїх відповідях ще й такі проблеми: 1. Президент не залишив своєї думки вислати надвишку харчів до СССР, хоч досі комуністичний уряд не дав відповіді в цій справі. 2. Президент заявив, що він високо оцінює справу европейського об'єднання до оборони перед комуністичною загрозою, і тому він підтримує Паризький договір. 3. Айзенгавер сказав, що він не погоджується з сенатором Вільямом Новлендом, який гостро виступив проти Об'єднаних Націй. 4. Уряд радо прийме кожний проєкт, який допоможе зменшити бюрократизм в урядових установах. 5. Президент з радістю прийняв вістку про те, що обидві партії підтримали законопроєкт про зменшення мита від імпортованих товарів.

Сенат прийняв законопроєкт про підвишку платні для членів Конґресу

Вашинґтон. — Сенат більшістю 62 до 24-ох голосів прийняв законопроєкт про підвишку платні членам Конґресу. Подібний законопроєкт прийняла минулого тижня Палата Репрезентантів більшістю 283 до 118 голосів. Але Сенат прийняв підвишку у висоті 50 відсотків до теперішньої платні для членів Конґресу, це значить для сенаторів і конґресменів, а Палата Репрезентантів ухвалила підвишку в висоті 66 2/3 теперішньої платні. Тепер окрема комісія, складена з представників Сенату і Палати має узгіднити той законопроєкт перед висланням його до президента для підпису. Згідно з законопроєктом, який прийняв Сенат, члени Конґресу замість теперішніх 15,000 долярів мали б діставати річно по 22,500 долярів. (Згідно з законопроєктом Палати — по 25,000 долярів). Одночасно прийнято й законопроєкт про підвишку платні для суддів, які мають дістати підвишку від 7,500 долярів до 10,500 дол. річно. Гадають, що президент підпише узгіднений обома палатами законопроєкт про підвишку платні членам Конґресу і суддям.

В АМЕРИЦІ

● **Американське Адвокатське** Товариство на своїх зборах у Шикаґо прийняло резолюцію, згідно з якою його члени можуть добровільно зголошуватися до соціяльного забезпечення. На день 15 лютого ц. р. до цього товариства належали 54,236 членів.

● **Голова Об'єднаних Шефів** Штабу адмірал Артур В. Радфорд заявив, що китайські комуністи не мають сили на те, щоб зробити напад на Формозу. Те саме відноситься і до Національного Китаю, сказав Радфорд, який з Формози не може повести акції проти комуністів без допомоги ЗДА.

● **На Сенатській Комісії** Праці і Публічної Добродійности зізнавали представники організованого робітництва в справі урядової програми будови клясних кімнат для народніх й середніх шкіл. Представники АФП та КІО і представник Американської Учительської Федерації заявили, що урядова програма недостатня, приходить „запізно і дає замало".

● **Стейтова леґіслятура** Ню Йорку одноголосно ухвалила створити окрему комісію, яка має перевести слідство в справі підслухування телефонічних розмов у Ню Йорку. Слідство має закінчитися до 31 березня. Поліція викрила, що в Ню Йорку приватні особи зорганізували підслухи телефонічних розмов, використовуючи їх для фінансових операцій на біржі, а, може, й для інших цілей.

● **Президент Айзенгавер** написав листа до Крайової Конференції Християн і Жидів, в якому заявив, що „американці можуть бути горді з того поступу, який вони зробили для здійснення ідеї про братерство між народами". Американці були б ще більше горді, коли б здійснилася їхня найбільша мрія — мир у всьому світі.

● **Голова** Об'єднаних Автомобільних Робітників Волтер П. Рутер заявив, що це є „справа господарської справедливости у відношенні до робітників і вимога економіки", щоб робітники були заґварантовані на висоту цілорічних платень.

ПРЕДСТАВНИКИ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ ВШАНОВУЮТЬ КЕРСТЕНА

Признаючи великі заслуги конґресмена Чарлза Керстена в розслідах большевицької аґресії на вільні колись східньо-европейські країни та в популяризації визвольних змагань поневолених Москвою народів, представники тих народів або відповідних американських організацій зібрались в Джорджтавнському університеті у Вашинґтоні та вручили Керстенові відповідний альбом. При цій нагоді кожний із зібраних забрав коротке слово, підкреслюючи своє становище та становище репрезентованої ним групи у визвольних справах. Усі представники високо оцінювали активність українських визвольних сил та української визвольної акції, що допомагає всій визвольній справі. На фото (зліва): В. Сідзікаускас (Литва), проф. Л. Е. Добрянський (Український Конґресовий Комітет), Г. М. Дімітров (Болгарія), речник групи; Л. Ватер (Естонія), Дж. МекТайґ (правний дорадник комісії Керстена), конґресмен Керстен, В. Косте (Румунія), конґресмен М. Фіґен (член комісії Керстена), С. Корбоньскі (Польща), Г. Дості (Альбанія), В. Масенс (Латвія), Т. Керекес (директор Дослідної Програми), Е. М. О'Коннор, директор штабу комісії Керстена.

Новленд про Об'єднані Нації

Ню Йорк, Н. Й. — Промовляючи на обіді в День Вашинґтона у Ню Йорку, який влаштували „Сини Американської Революції", сенатор Вільям Ф. Новленд сказав, що З'єдинені Держави не сміють віддати справу своєї безпеки організації Об'єднаних Націй. Прийшов час, на „реалістичну" оцінку ОН, — сказав сенатор Новленд, — і американці не повинні „обдурювати себе вірою, що ОН є тим, чим вони не є, і чим не можуть бути". Згадавши війну в Кореї, сенатор ствердив, що там не видко було сили й значення збірної безпеки. Новленд вважає, що від ОН не можна сподіватися якоїсь форми світового уряду, який ґарантував би безпеку і мир у світі. „Ця помилка, якби ми в неї повірили, коштувала б нам нашої волі", — сказав сенатор. Але Новленд не домагається, щоб ЗДА залишили Об'єднані Нації, а твердив, що ця країна не може тісно в'язатися з іншими державами, включаючи комуністичні і інші диктаторські, щоб не роздводнити свою політичну систему та конституційні ґарантії. „Як може комуністична диктатура мати рівний голос із нашою вільною нацією, без компромісу в конституційній структурі нашого уряду і прав вільних людей?", — запитував Новленд. Якщо б угодовцям вдалося допустити до ОН комуністичний Китай, — заявив сенатор, — то він решту свого життя присвятить на те, щоб ЗДА залишили цю світову організацію.

Товариство Американських Адвокатів проти комуністів

Шикаґо, Ілл. — На зборах Товариства Американських Адвокатів ухвалено, що ті члени цього Товариства, які, покликаючись на П'яту Поправку до Конституції, відмовляються зізнавати в суді або перед слідчими конґресовими комісіями, не гідні займати адвокатські становища.. Бувший демократичний сенатор Герберт Р. О'Конор, який очолював комісію, що мала вирішити цю справу, заявив, що ця комісія вирішила позбавити членства в Адвокатському Товаристві тих осіб, які ховаються за Конституцію і не хочуть признатися, що належать до комуністичної партії. Він не повідомив скільки адвокатів, скориставшись з Поправки до Конституції, відмовились відповідати на запити, чи є вони комуністи, але ствердив, що такі особи є в окремих філіях Товариства Американських Адвокатів.

Сенатор Мундт про цілі комуністичної пропаґанди

Нюарк, Н. Дж. — Республіканський сенатор Карл Мундт, промовляючи на обіді Синів Революції в Джерзі Сиտі, заявив, що комуністична пропаґанда змагає до того, щоб якнайбільше ослабити аґенції центрального американського уряду. Аналізуючи способи комуністичної пропаґанди, сенатор Мундт сказав, що комуністи змагають до послаблення американської системи при допомозі чотирьох фаз своєї діяльности: інфільтрації до урядових аґенцій, шпигунства, саботажів і пропаґанди. Комуністичний плян змагає до ступневої соціялізації і націоналізації „кожного відтинка нашого економічного, професійного і торговельного життя". Під час обіду передано генералові армії Даґласові МекАртурові почесну грамоту і золоту медалю. Цю медалю передано для генерала через його співробітника генерал-майора Г. Д. Кейсі.

● **Шеф морських операцій** адмірал Роберт Б. Карні заявив, що Росія здійснює широку програму розбудови своєї фльоти, і це значить, що комуністи не думають, що війна мала б бути короткотривалою. Адмірал Карні сказав, що атомові літаки не є річчю далекої будучини, як то давніше думали.

АМЕРИКА БОРОНИТИМЕ АЗІЮ ПЕРЕД КОМУНІСТАМИ

Банґкок, Сіям. — Нема найменшого сумніву, що З'єдинені Держави виступлять активно в обороні району, охопленого Південно-східнім Азійським Пактом і що південно-східню Азію можна буде зберегти вільною, незалежною від „цинічних пророцтв преси" — заявив державний секретар ЗДА Дж. Ф. Доллес у своїй 50-хвилинній промові, яку виголосив під час конференції 8-ми міністрів закордонних справ, що засідають в столиці Сіяму, Банґкоку. Не тільки Доллес, але й інші члени конференції, зокрема міністер закордонних справ Австралії Кейзі, підкреслювали, що не тільки ті держави, які є заступлені на конференції, як учасники т. зв. Манільського пакту (Південно-східньо-Азійського), але й інші загрожені комунізмом країни є однаково важливі для вільного світу. Називано докладно ті країни: Японію, Південну Корею, Формозу, В'єтнам, Ляос і Камбоджу. Доллес звертав увагу, що всупереч Женевському договорові комуністи далі втримують свої війська у двох провінціях Ляосу, що притикають до кордонів Сіяму й тим самим безпосередньо йому загрожують. Загальна думка така, що необхідно створити „рухому армію", яка стояла б до диспозиції постійного секретаріяту 8-ми держав Манільського пакту. Таку армію можна б в кожній хвилині перекинути на загрожене місце. Сам Дж. Ф. Доллес вичислив докладно, яку могутню збройну силу вдержують на водах Тихого океану З'єдинені Держави, які не зацукаються кинути її проти комуністів на випадок аґресії з їх боку проти будь-котрої вільної країни південно-східньої і східньої Азії.

Комуністичний Китай покликається на поміч від Москви

Гонґ Конґ. — Комуністичний Китай не є осамітнений у своїй боротьбі за „визволення" Формози — заявив комуно-китайський міністер оборони ген. Пенґ Теґ, промовляючи у Порт Артурі з нагоди 37-річчя совєтської армії. Він підкреслив, що виступає у цьому тихоокеанському порті напередодні переходу його в руки комуно-китайської влади. Порт Артур, окупований Совєтами згідно з постановами в Ялті, після виходу з нього японців, має перейти до комуністичного Китаю найдалі 30 травня ц. р., згідно з договором, що його в Пейпінґу підписав з китайськими комуністами Хрущов. Комуно-китайський генерал „перестерігав" Америку перед „грубою помилкою", якщо, мовляв, вона розраховує, що зможе воювати з самим тільки Китаєм. Китай разом із своїм союзником Совєтським Союзом „розторощить" кожного напасника — погрожуват китайський генерал, повторюючи при цьому утерті фрази, про американську аґресію і незламне рішення комуністів „визволити" Формозу всупереч всім американським „шантажам". Промову цього генерала американські газети коментують як відповідь на вістки, що Москва, підштовхуючи Пейпінґ до воєнної авантюри, сама не хоче брати участи у війні за Формазу.

Совєтські вояки пробували схопити трьох американців

Берлін. — Три американці, з них два вояки й один із допоміжної військової служби, пережили 23 вересня м. р. прикру пригоду, що її щойно тепер оприлюднено, без виявлення їхніх прізвищ. Коли вони їхали американським „джіпом", як приналежні до американської військової зв'язкової місії по совєтському боці, два совєтські вояки зупинили їх, погрожуючи ручними машиновими крісами. Американці були без зброї і зупинили авто, а совєтські вояки всіли до нього й один із них перебрав керму. Він не вмів керувати американським „джіпом", а що до того був підхмелений, то наїхав на дерево. Авто перекинулось. Тоді американці миттю обеззброїли совєтських вояків, залишили їх при дорозі, а самі доїхали сильно пошкодженим автом до найближчої совєтської станиці, де оповіли свою пригоду. Їх арештували і погрожували розстрілом за напад на совєтських вояків. Все ж по якомусь часі їм дозволили зателефонувати до американської місії в Потсдамі, яка склала гострий протест. Американців звільнено аж тоді, коли на поліційну станицю приїхав із Потсдаму совєтський полковник і привіз відповідний наказ.

Південно-африканський уряд обмежує громадянські свободи

Кейптавн. — Уряд у Південно-африканській Унії вніс до парляменту закон, за яким обмежується низку громадянських свобод, заґарантованих до цього часу конституцією. І так закон надає більші права поліції, як, наприклад, входити до помешкання або на сходини і збори — без писаного розпорядження суду. Інша пропонована зміна передбачає примус мати пашпорти для всіх тих осіб які хочуть виїхати з краю. Опозиція закидає урядові, що ці закони вводять перший прецеденс, що уряд не має довір'я до громадян країни .

НОВІ „ПОТЬОМКІНСЬКІ СЕЛА"

Так виглядає „зразкове", опубліковане в „Правді" в пропаґандивних цілях, селище нового зернового радгоспу „Херсонський" (Кзилтуський район Кокчетавської области) на „цілинних землях" Казахстану. Зліва на передньому пляні — хата директора радгоспу з претензіями на зовнішнє „оздоблення". Двоє хлопців на роверах і вантажне авто — як наявний доказ „багатої техніки". Босі дівчата (з правого боку) вертаються після цілоденної роботи з панщини. А проте, переважна більшість виселеної на „освоєння нових земель" української молоді все ще поневіряється в саморобних землянках і бараках, критих очеретом. Ці жалюгідні мешкання московська „Правда", звичайно, на своїх сторінках не оприлюднює.

ФРАНЦІЯ МАЄ ВРЕШТІ НОВИЙ УРЯД

Париж. — Після 19-денної урядової кризи, коли три кандидати, визначувані президентом Республіки, не могли створити нового уряду, удалося це врешті четвертому кандидатові, Едґарові Форові. Він одержав в середу 23-го вересня ц. р. вотум довір'я від французької палати депутатів, після того, як предложив їй свою політичну програму. 369 голосів було „за" і 210 „проти" — в тому числі проти уряду Фора голосували 105 соціялістів і 94 комуністів. Соціялісти, які підтримували уряд Мендес-Франса, є проти теперішнього уряду, який зате має підтримку й активну співпрацю від запеклих противників Мендес-Франса, народніх республіканців. Із 84 послів тієї партії — 76 голосували „за", а інші стримались, або були відсутні. В уряді нового французького прем'єра є однаково де-ґолісти, як Демократично-Республіканська Соціяльна Унія із лівого крила. Назагал новий французький уряд має характер центро-правий. Едґар Фор був міністром фінансів в обох попередніх урядах, Ляніеля і Мендес-Франса. Міністром закордонних справ в його уряді є Антуан Піне, що був у цій кризі десиґнований на прем'єра, але не міг вив'язатися з тієї місії. Так само інший кандидат на прем'єра в цій останній французькій кризі, П'єр Пфлемлен, є членом уряду Фора, як міністер фінансів. Із чільних інших постатей — колишній багатократний міністер закордонних справ Роберт Шуман є міністром справедливости. З-поміж де-ґоллістів засідають в уряді такі чільні представники тієї правої партії, як Ґастон Палевскі, генерал Keніґ (міністер оборони), генерал Моліньє (публічні роботи і транспорт), і Трібуле (справи ветеранів). Новий французький прем'єр Едґар Фор заповів, що він негайно внесе до Ради Республіки на ратифікацію Паризький договір, бо вважає, що „Франція мусить бути вірна своїм західнім союзникам". Він обіцяв теж продовжувати переговори з тунізцями про поширення їх автономічного устрою. Багато місця в своїй програмовій промові він присвятив внутрішньо-господарським і фінансовим справам, від яких він є відомим фахівцем. Він належить до тієї самої центрової партії соціял-радикалів, що Мендес-Франс, але цей останній стримався від голосування і хоч не атакував свого наступника, проте й не підтримав його. Мендес-Франс — пишуть часописи — виїздить тепер на відпочинок, але швидко вертається і братиме знову активну участь в політичному житті Франції.

Німеччина стала на історичному роздоріжжі

Бонн. — На четвер 24-го лютого ц. р. західньо-німецький уряд визначив був остаточну ратифікаційну дебату над Паризьким договором, що дає право західнім німцям поставити нову армію силою коло пів мільйона вояків. З настанням того моменту запанувала в цілій Німеччині атмосфера високого нервового напруження, з уваги на нещадну опозиційну кампанію збоку соціял-демократів і контрольованих ними робітничих спілок. Канцлер Аденауер сподівається осягнути потрібні дві третини голосів для ратифікування Паризького договору й звичайну більшість для ратифікування договору з Францією про Зарщину. Однак урядові кола побоюються, що й після ратифікування того пакту соціялісти, робітники й усі пацифістично настроєні кола, робитимуть майже непоборні труднощі наборові рекрутів до армії. Прихильники Паризького договору просто закидають соціялістам, що вони повторюють всі комуністичні арґументи й стали комуністичними підголосками. Це з черги ще більше завогнює внутрішні політичні відносини, бо соціялісти ображаються ставленням їх на одну дошку з комуністами. Будинок парляменту в Бонн обставлено 500 поліціянтами, щоб забезпечитись перед можливим нападом комуністично - соціялістичних боївок.

Англійці модернізують свою фльоту

Лондон. — Англійська фльота мусить пристосуватись до нових умовин, створених винаходами в ділянці атомової зброї і ракетного летунства — заявив перший лорд адміралії Томас. Теперішні англійські воєнні кораблі „старіються" і нова морська стратегія вимагає іншого вивінування. Отже, існуючі літаконосці повинні мати прилади для „викидання" турбомоторових літаків, а воєнні кораблі інших типів — для вистрілювання ракетних набоїв. Кожний великий воєнний корабель, як важкий кружляк чи літаконосець, повинен мати ескорту швидких і зручніших малих кораблів, як теперішні нищильники. Перший лорд адміралії заповів, що запропонує ці зміни в бюджеті на рік 1955/56, але не вимагатиме додаткових коштів, а навпаки — передбачає менші видатки на фльоту, як були досі. У новому пляні береться теж під увагу менше число морської піхоти.

У СВІТІ

● **Старовинну церкву** св. Аполінарія в Равенні зачинено для відвідувачів, бо в її стінах появились небезпечні розколини. Якби ця церква завалилась, то це була б величезна мистецька втрата. Церкву збудував Теодорик, король остроґотів на початку 6-го сторіччя, як святиню аріянської секти, а в 560 році її перетворено на римо-католицьку святиню. Урядові чинники і фахівці - архітекти радяться, чи і як можна б врятувати цю будівлю.

● **15,000 бочок** спорошкованого молока, масла, сиру й ярини вивантажено в порті Бомбаю з 4-х американських кораблів, як подарунок для найбільш потребуючих індійців. Транспорт заадресовано до кардинала Ґраціяса, архиєпископа в Бомбаї, і він займеться розподілом цих харчів.

● **Англійський парлямент** став тереном палких дебат в справі підвишки цін на чай. Англійці, які — поруч із пивом — найбільше п'ють чаю, схвильовані підвишкою цін. Один соціялістичний посол домагався навіть димісії міністра харчування. Зате архиєпископ з Кентерберрі, Джофрі Фішер, висловив задоволення з приводу підвишки цін на чай, бо, мовляв, вона зумовлена підвишкою платні робітникам на чайних плянтаціях. Чай в Англії коштує коло $1.12 за фунт.

● **Московський патріярх** Алексєй і його „Святєйший Синод", з наказу партії, проголосили заклик до всіх інших церков, щоб вони виступили проти вживання атомової зброї. Це — один із тактичних засобів „мирової офензиви" Москви.

● **Англійська королева** Єлисавета II, її чоловік і діти сфотографувались із своїми гістьми — шахом Ірану Різою Палеві і його дружиною Сараєю. Останнім репрезентаційно-товариським виступом королеви була її участь у парадному бенкеті, що його влаштував американський амбасадор Вінтроп Алдріч.

● **В Суезі** втекло з корабля 56 вояків французького Чужоземного Леґіону, що верталась з Індо-Китаю. Вони звернулись до єгипетської влади з проханням признати їм право азилю. Французи твердять, що всі вони — злочинці, які мали відповідати перед судом за різні провини.

● **У Туреччині** є тепер коло 1,200 втікачів із Східньої Европи, здебільша болгар, а також румунів, альбанців, чехів і юґославів. З того числа коло 400 прийдуть за РРАктом до ЗДА, решта виїде до південної Америки й Австралії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ОН, МОСКВА И УКРАЇНА

Справа Об'єднаних Націй та членства в цій організації Совєтського Союзу з додатком українського, білоруського і сателітських голосів належить до тих складних і драстичних, що найбільше хвилюють нашу публічну опінію. Недавні завваги сенатора Вайлі та амбасадора Лоджа про евентуальну акцію в справі виключення підсовєтської України і Білоруси з ОН ,себто позбавлення Москви українського і білоруського голосів, викликали широкий відгомін серед української еміґрації, були меморіяли ,протести і навіть спроби зорганізувати масову протестаційну акцію. Навіть дуже поміркована стаття в „Свободі" із рекомендацією обережности та розважности в підході й оцінці цієї проблеми викликала таку реакцію, начебто проблема членства підсовєтської України в ОН була бездискусійною проблемою.

Така українська реакція є зрозуміла і оправдана з української точки зору, а головно з українського сентименту. Українське становище ясне: Україна повинна мати місце в Об'єднаних Націях, бо на це вона має всі формально-правні прероґативи, не менші, ніж їх мають інші совєтські сателіти. Факт, що Україна заступлена в ОН не її власним представником і не з волі українського народу — це вже інша справа.

Тим часом виникає інша проблема — членства в Об'єднаних Націях самого Совєтського Союзу. Заторкує цю справу відомий публіцист Дейвид Лоренс у редаґованому ним впливовому журналі „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" у виданні з 23-го лютого .Лоренс стоїть на становищі, що Совєтський Союз постійно порушує підписаний ним чартер Об'єднаних Націй, іґнорує і поступає всупереч принципам того чартеру і на підставі того чартеру повинен бути позбавлений членства в цій міжнародній організації. На це він наводить безсумнівні докази, як з чартеру ОН, так і з поступування Кремлю. В результаті він піддає думку: викинути Совєтський Союз з ОН на підставі 6-ої статті чартеру ,в якій сказано, що „член ОН, який постійно порушує принципи чартеру, може бути виключений з організації рішенням Головної Асамблеї, на рекомендацію Ради Безпеки". Але тому, що совєтський представник має в Раді право спротиву, цю проблему розв'язує 27-ма стаття чартеру, де сказано, що „член, який становить сторону в диспуті, повинен здержатись від голосування".

Проблема позбавлення Совєтського Союзу членства в Об'єднаних Націях не нова, бо й не нові порушування чартеру ОН совєтським урядом. І коли совєтські представники все ще засідають у цій міжнародній організації супроти виразних постанов чартеру, то вільний світ толерує це тільки в тій злудній надії, що поки ведуться розмови, доти існує можливість договоритися і мирно полагодити конфлікт. Ці надії не виправдались. Так було в справі Кореї і в деяких інших справах. Американська концепція „миру через силу" має куди більші вигляди, ніж усі надії на „круглі столи".

Серед українців досі не було розбіжности думок щодо совєтського членства в ОН. З уміщених в пресі тверджень та докорів у зв'язку з тим, що представники вільного світу стискають скривавлену народовбивством та іншими злочинами проти людства руку совєтського представника, можна було б сьогодні скласти вже велику книгу. Тим часом немає жадного сумніву, що з виключенням совєтського представника з цієї міжнародної організації, були б виключені й совєтські сателіти, і підсовєтська Україна та Білорусь. Але це виключення мало б цілком інший характер і йшло б цілком по лінії українських протестів проти пропозицій сен. Вайлі й амбасадора Лоджа.

Лоренс пропонує „місце совєтського представника проголосити порожнім формальною резолюцією", а „нарід совєтської Росії повідомити, що його уряд виявив нездібність виконувати свої міжнародні зобов'язання і став загрозою для волелюбних народів . . ." Свої міркування Лоренс закінчує так: „Одного дня, як в Росії постане вільний уряд, тоді місце в ОН ,проголошене опорожненим, буде приділене йому. Але тепер московський режим мусить бути виключений, якщо Об'єднані Нації хочуть зберегти респект світу, як організація, що кориться законові — словам свого власного чартеру".

Така постанова справи розв'язує й проблему українського представника в ОН .Не тільки російське, але й українське, білоруське, польське, чеське та всі інші місця поневолених Кремлем народів повинні бути проголошені як „опорожнені", до часу постання там дійсної і правдивої репрезентації.

ФІНАНСОВА ДОПОМОГА ШКОЛАМ

Коли минулого четверга сенатська Комісія Праці й Виховання почала переслухання знавців і свідків для підготови фінансової допомоги в побудові нових шкіл у цілому краю, то це вказує на рідкісний успіх в конґресових плянах. Бо ледве минув тиждень від 8 лютого, тобто від дня, коли президент Айзенгавер оголосив свій проєкт допомоги, обчисленої на сім більйонів долярів, а вже комісія покликала такого важливого свідка, як секретар праці Олвета Колп Гоббі, щоб вислухати її думку. Вона, як член президентського кабінету, заявила, що пропозицію президента треба ухвалити якстій з уваги на те, що з усіх закутин З'єдинених Держав громади вимагають негайної федеральної допомоги на побудову нових 300.000 кляс упродовж найближчих трьох років. Деякі громади, сказала пані Гоббі, припинили побудову нових шкіл з огляду на недостатність місцевих фондів і в переконанні, що федеральна допомога виповнить фінансову неспроможність місцевої спільноти.

Поспіх, якого вимагає президент у цій справі, виправданий тим, що допомога, — якщо її ухвалять — передана не безпосередньо місцевим чинникам, а посередній адміністративній владі яка опісля передасть фонди громадам. Крім того, ухвала Конґресу для впасигнування фондів на розбудову місцевого шкільництва може натрапити на різні перешкоди головно тому, що в засаді тягар побудови й обладнання місцевих, як елементарних, так і середніх шкіл, спадає на місцеві самоуправи, а радше на ще менші адміністративні одиниці ,якими є так звані „шкільні округи", що мають за завдання опікуватися школами. Такі шкільні округи мають право накладати шкільні податки на громадян і тільки в рідких випадках вимагають грошової допомоги від повітів або стейтів. У даному випадку вони посягають аж по федеральну допомогу, над якою застановлялася спеціяльна крайова виховна конференція, скликана до Білого Дому минулої осени.

У виконанні вирішення цієї конференції федеральний комісар виховання д-р Семюел Бравнелл обчислив недостачу 300,000 кляс в місцевих школах. Щоб їх розбудувати, потрібно три роки часу ,але в поточнім році треба буде побудувати 60,000 кляс.

У відповідь на обчислення д-ра Бравнелла, вкладено в президентську програму на будову шкіл 1.120.000.000 долярів на теперішній рік, а решту треба буде зужити в наступних роках. Одначе, сама допомога не буде безпосередньою і не завжди буде дарунком.

Програма передбачає такі способи розділу фінансів:

1. Якщо місцеві шкільні округи ,не маючи відповідних фондів з податків, забажають затягнути позичку на розбудову шкіл ,тоді федеральний уряд закупить частину позичкових бондів за розмірно невелику нагороду, бо тільки за 3.8 відсотка. Федеральний уряд хоче призначити 750,000,000,000 долярів на такі позички впродовж трьох років.

2. Федеральний уряд підтримуватиме плян творення стейтових аґенцій, які мали б зайнятися розбудовою шкільних будинків впродовж найближчих трьох років, і на цю ціль призначить шість більйонів долярів. Місцеві шкільні округи, які вичерпали свою фінансову відповідальність до тієї міри, що вже втратили кредит, зможуть користатися стейтовими аґенціями у такий спосіб, що аґенції побудують школи ,а місцеві шкільні округи ці будинки винаймати-муть за оплатою чиншу так, як його платиться домовласникам.

3. Громади, які цілковито неспроможні побудувати свої шкільні будинки, можуть прохати допомоги в формі дарунку, і на це призначить федеральний скарб 200,000,-000 долярів ,упродовж трьох років. Але такий дарунок обумовлений тим, що стейт дасть від себе такій громаді половину того, що дає федеральний уряд.

4. Федеральний уряд призначить 20,000,000 долярів на адміністрацію, коли стейти схочуть від себе скласти якусь програму побудови й допомоги, яка вимагатиме окремих студій для її здійснення.

Цю програму підтримав президент Айзенгавер на пресовій конференції 9 лютого, виголосивши спеціяльну промову. Та ледве ця промова була передана до прилюдного відома, як негайно вона попала під гостру критику, в першу чергу зорганізованого учительства й виховних товариств.

Хоч як на перший погляд ця допомога приманлива і з фінансового боку добре забезпечена, її засаднича помилка полягає в тому, що вона не охоплює постанов для виключення федерального уряду від встрявання в місцеві виховні справи. У цім хорі невдоволених беруть участь деякі конґресмени, головно з Демократичної партії, що, з партійних причин, побоюються цього проєкту, який може мати вплив на місцеві громади при президентських виборах наступного року. З огляду на такі голоси, американське громадянство матиме нагоду добре розглянути цей проєкт і своєю опінією допомогти конґресовим чинникам вирішити його так, як цього вимагає потреба народної освіти без уваги на політичні тенденції.

(С).

„НІКС ҐУТ"

Ще недавно затирали руки здетронізовані, але веселі австрійці, а докладніше сказавши віденці, що у великій столиці малої республіки „щось буде". Цим „щось" були надії на мировий договір з Совєтами і на відкриття відбудованої державної опери (жовтень 1955 р. — білети на прем'єру по ціні 100 долярів всі вже замовлені).

А тим часом повіяв північний вітер — і з надій залишилося покищо риштовання недокінченої опери. І тверда дійсність нотує в австрійській республіці такі невеселі факти:

1. 17-го грудня м. р. обвинувачують Совєти (всі австрійці кажуть — руссен) Австрію перед радою альянтів у тому, що вона в західній частині краю організує відділи жандармерії, що суперечить постановам контролі.

2. 21-го грудня м. р. на надзвичайному засіданні цієї ж установи закинули Совєти американцям, що вони порушили умову стаціонуванням своїх військ в Тиролі, і що може, як заявив совєтський представник, допровадити до розділу Австрії.

3. В січні ц. р. заявили Совєти канцлерові Раабові, що вони обмежать достави погінного матеріялу, для австрійського промислу.

4. 7-го січня напала „Правда" в гострій формі на канцлера Рааба.

5. 15-го січня схоплюють Совєти головного перекладача маґістрату Відня, д-ра Соколовського, австрійського громадянина.

6. 8-го лютого, Молотов у своїй промові не оминув і Австрії, приділюючи її до табору „ворогів миру". Крім того, Совєти ведуть в Австрії хижацьке господарювання, зокрема у відомих копальнях нафти в Цістерсдорфі, трактуючи її як „німецьке майно".

Австрійці при чарці вина забувають про ці клопоти, але їхні провідні мужі окреслюють таку ситуацію „братнім" висловом „нікс ґут".

Вертаючися до випадку д-ра Соколовського, який наробив чимало шуму не тільки в австрійській, але і в европейській пресі — цей випадок набрав в останніх днях, зовсім інше обличчя. А саме — цими днями покінчив самогубством бувший шеф поліції одної з дільниць Відня, Вінценц Сайсер. В його кишені знайдено листа, в якому його сповіщають про виключення з комуністичної партії. Цей Сайсер був комісаром поліції у перших повоєнних роках ,коли міністром внутрішніх справ був комуніст Гоннер .Але коли прийшла зміна на пості міністра, а до того Сайсер мочив свої пальці у викраданні одного австрійського громадянина, — його звільнено зі служби, не зважаючи на спротив Совєтів. Але незабаром після звільнення зі служби, Сайсер попав в неласку і у Совєтів.

З нагоди цього самогубства Відень почав дошукуватися причини схоплення д-ра Соколовського. І виринуло питання: чому він, дезертир совєтської армії, опісля німецький вояк, опинившися по війні у Відні, не тікав далі на захід, а, діставши австрійське громадянство перебрав таке високе становище, яке зводило його майже кожного дня з Совєтами? І тут пригадав собі Відень про ще одне „схоплення", яке мало місце за якийсь час перед аферою Соколовського. А саме, в Долішній Австрії викрали Совєти якогось Кирипольського - Наймана. Йому вдалося було дістатися до радіовисильні „Вільна Европа", де він мав інтерв'ю з утікачами з Чехословаччини. Згодом виявилося, що цей Кирипольський був совєтським аґентом, а схоплення було нічим іншим, як умовленим з Совєтами маневром.

А далі пригадали собі знайомі Кирипольського, що він заходив у Відні до двох каварень ,де завжди зустрічався з одним чоловіком на ім'я Форстер. А цей Форстер був ніхто інший, як радник і головний перекладач віденського маґістрату, д-р Соколовський.

Тепер, не тільки провідні австрійські мужі ,але й сірі віденці кажуть: „Нікс ґут".

Н.

ЄДИНОНЕДІЛИМЦІ У ФРАНЦІЇ

Уже другий рік виходить у Парижі місячник „Exil et Liberte" (Еміґрація і Свобода), як орган Союзу Оборони Поневолених Націй. Відповідальний редактор цього місячника, А. Гулевич (в мові французькій він пишеться „de Goulevitch", щоб підкреслити своє шляхетське походження).

Є в Парижі багато журналів різних товариств, але „Exil et Liberte" спеціяльно зацікавила нас, вміщеною в її останньому числі статтею про Україну. Можна було думати, що орган Союзу Оборони Поневолених Народів виступить в обороні української нації. Нічого подібного! В „Exil et Liberte" видрукувано ворожу до України статтю п. Анрі Лемері, бувшого заступника голови французького уряду під назвою — „Українське питання". п. Лемері, мабуть, не міг сам цієї статті написати: йому допомогли, безперечно, його російські приятелі — білоґвардійці, закляті вороги свободи України.

Стаття починається згадкою про одну містифікацію, що сталася у Парижі. Група чудаків послала до членів паризького парляменту прохання — виступити в обороні народу „польдевів". Деякі члени парляменту підписали інтерпеляцію до уряду в справі „польдевів", але виявилося, що такого народу взагалі нема на світі!

Бувший віце-прем'єр Франції порівнює українців з небувалими „польдевами". Він пробує доказати „історично", що Україна ніколи не була Україною, бо давні мандрівники по нашій території називали її Руссю, і гетьман Б. Хмельницький казав, що він визволив „народ руський".

Можливо, що від французького міністра не можна вимагати знання української історії. Але ті, що йому дали підписати статтю, мусіли б хоч пожаліти колишнього віце-прем'єра і не ставити його в дурне положення. Адже у статті, що її підписав п. Лемері, Україну названо „українською вигадкою" (la chimère ukrainienne), але на тій самій читаємо — „Заклик наших українських приятелів". Цей заклик підписав виконавчий Комітет Союзу Українських Федералістів. Отже, якщо Україна, як написано в статті п. Лемері, це „вигадка", то треба визнати за вигадку і „українських федералістів". Однак, в тому заклику пишеться, що Комітет Союзу Українських Федералістів „просить усіх українців і інших виходців з України входити з ним у зносини". Тут подана і адреса „Українських Федералістів" у Ню Йорку . . .

Де ж шукати початку „вигаданих українців", що про них пишеться в статті, яку російські шовіністи підсунули п. Лемері? В тій статті знаходимо „пояснення". Мовляв, Україна, — це польська вигадка:

„Ідея „українського народу", окремого від народу російського, була висунута вперше 1795 року польським письменником — графом Потоцьким.

І далі в статті читаємо:

„Ми не знаємо, чи Потоцький був перший, що випустив цю ідею, але це певне, що відкриття „українського народу" вийшло від поляків".

Нащо було полякам „вигадувати" український народ? Дуже просто. В статті п. Лемері сказано, що після прилучення України до Московщини 1654 року, поляки почали шукати способу, як би ослабити вплив Московщини:

„Це тоді їм прийшла думка твердити, що народ в Південній Росії — це не той самий, що в північній, східній і центральній Росії, що він належить до окремої раси і має ім'я — український".

Отак просто „розправляються" московські „науковці" з Україною, підсуваючи свої статті наївним французам. Цей похід неправди, перекручувань і вигадок іде невпинно десятки років: білі і червоні росіяни в цьому напрямі — проти України зовсім згідні. На жаль, українська інформація для чужинців дуже слабенька і часто не стоїть на належному рівні.

Viator

В КРАЇНІ МАВ-МАВ

Назріваючий конфлікт Китай-Формоза, совєтські ноти, дозброєння Німеччини і т. п. питання стоїть на передових сторінках світової преси. Справа Мав-Мав у Кенії наче притихла і, здавалося б вже зовсім не завдає клопоту англійській імперії. А тим часом губернатор Кенії Евелін Берінґ скерував до повстанців у половині січня нове домагання капітуляції. Англійські літаки скидають над недоступними скелями та бамбусовими гущами заклики до капітуляції .

Це вже друга така спроба, бо перша, яка мала місце рік тому, не повелася. Цього разу англійський уряд обіцяє далекойдучу поступку тим повстанцям, які складуть зброю. Кару смерти, яка загрожувала досі кожному повстанцеві, амнестійним законом скасовано. Уряд застерігає собі право вислати небезпечних провідників на заслання, або посадити за ґрати. Урядові кола думають, що треба підождати якийсь час, поки виявляться наслідки згаданого заклику. Надії на капітуляцію дуже малі — кажуть скептики.

Згадана проклямація англійського губернатора викликала негайний відгук серед білих колоністів. Посипалися нарікання на міністерство колоній в Лондоні, якому закидають, що від самого початку повстання Мав-Мав воно було надто ліберальне та мало рішуче.

Найбільше оґірчення викликала постанова, якою касується кару смерти для тих, що складуть зброю. Заходи уряду незрозумілі, зокрема для тих, які в цій боротьбі втратили своє майно, доробок десятків років, або когось з близьких. Уряд стоїть на становищі, що безоглядна боротьба з Мав-Мав принесла б для Англії далеко більше шкоди, ніж користи. Вона загострила б відносини між чорними і білими до такого ступня, що співжиття стало б неможливим.

Англійський уряд, не очікуючи зі сторони Мав-Мав наслідків згаданої проклямації, розпочав в останніх днях січня військово-поліційну акцію проти повстанців в горах Абердару. Англійці оцінюють число повстанців у цих горах на 2,000 .В цій акції (під назвою „Малої") по англійській , стороні бере участь 5 англійських та 5 африканських куренів. За звідомленням з цього „фронту" кінець „війни" ще за горами. Досі є вбитих та полонених 85 мав-мавців. Повстанці оперують малими групами з 15-20 осіб, визнаються прекрасно в терені і уживання проти них важкої зброї та літаків є безцільним. Друга група повстанців, такої ж сили, як і перша, оперує в лісистих околицях Кенії, але з нею англійські війська не мають ніякого бойового контакту.

Знавці колоніяльного питання дивляться на англійське панування в цій частині африканського континенту скептично. Два роки тому кількасот тубільців заприсяглися проти англійського колоніяльного панування і виповіли своєрідну війну на життя і смерть. Число повстанців росло з дня на день. Дотепер повішено понад 500 повстанців, а 70,000 сидить в концентраційних таборах. Але до цих кількох тисяч активних повстанців не змогли англійці досі дібратися. І більше як певне, що й ця друга проклямація не принесе ніякої розв'язки. Є тільки питанням часу, коли і в Кенії покінчиться колоніяльне панування.

П.

АМЕРИКА Й ЕВРОПА МУСЯТЬ СПІЛЬНО ПОМАГАТИ АЗІЇ

Женева. — ЗДА звернулися до урядів Західньої Европи взяти участь у спільній фінасовій, технічній і культурницькій допомозі відсталим країнам Азії, що їм загрожує комунізм. Ідея такої скоординованої допомоги вийшла від адміністрації закордонних операцій, що її очолює Гарольд Стассен. Вправді він сам заперечив, наче б З'єдинені Держави предложили формальну пропозицію такої співпраці з конкретним пляном, проте признав, що координація діяльности різних держав Европи й Америки на терені загрожених комуністами азійських країн дала б далеко кращі висліди. Такими державами, які з власного почину ведуть позитивну працю над господарським і культурним піднесенням азійських країн, є Голляндія, Бельгія, Західня Німеччина, Данія і Швайцарія. Концепція спільної допомогової акції держав Европи й Америки на терені Азії нав'язує до практики, зробленої з пляном Маршала. Поміч треба давати тільки таким країнам, які самі хочуть її і готові до льояльної співпраці, щоб виказати позитивні наслідки власних зусиль, піддержавних американсько-европейською допомогою. Тоді й Конґрес був би схильніший признавати відповідні суми для аґенції Гарольда Стассена, — пише американська преса.

Роман Придаткевич

ДЕЩО З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ В АМЕРИЦІ

(1)

В останній день місяця грудня тільки п'ять годин перед Новим Роком, відійшла від нас, і то на все, скромна, добра та замітна з кожного боку людина, яка в тридцятих роках цього століття була активною на користь розвитку української культури, а особливо для української музики в Америці.

Це був світлої пам'яті Андрій Борак (1888-1954), Збаражчанин, лікар - херопрактор, власник невеликої хемічної фабрики та член двох відділів (ч. 130 та ч. 204) Українського Народного Союзу та Т.вариства „Просвіти" в Ню Йорку.

Пізнав я краще Покійного в 1913-му році як голову Центрального Комітету Українських Національних Організацій в Ню Йорку. Тоді він переforсував поміч Нюйоркських Товариств для переведення в життя концерту в Тавн Гол Українського Тріо, яке я очолював.

Покійний Андрій, як любитель музики, до чого причинилася його музикальна дружина Марія, з Нечаїв, був переконаний про вагу української клясичної музики як засобу для розголосу української справи. Він також вірив у мою вартість як скрипака та композитора, а також в мою відданість справі нашої культури.

Андрій Борак не мав в Европі нагоди закінчити середньої освіти. З молоденьких літ він мусів працювати на життя. Почавши свою життєву дорогу як продавець в „Народній Торговлі" з Збаражі ,він вибився на управителя цієї фірми в Золочеві, а пізніше в Перемишлі. Приїхавши в 1912 році до Америки, перебув усі переходові стадії українського іміґранта, а бажання поліпшити долю привело його до школи Хіропрактики. Закінчивши школу ,він вів власну канцелярію та багато читав.

Завдяки сердечному відношенню Покійного концерт Українського Тріо пройшов з успіхом.

Американське Концертове Бюро влаштувало поважне число концертів Українського Тріо по американських університетах та клюбах ,а часописні критики підносили свіжість та спонтанність українських музичних творів.

Покійний Андрій Борак також фінансово підтримував Українське Тріо. Я не можу замовчати про невеликий недобір концерту в Тавн Голлі, Н. Й., і недобір в Гриффит Авдіторії в Нюарку, які А. Борак заплатив з власної кишені.

Покійний пригадував мені пізніше, що моя діяльність в Українськім Тріо була поштовхом для мене як композитора.

Для „Тріо" я написав шість власних творів, основаних на українських народних мотивах і приладив досить багато менших творів інших українських композиторів.

Тоді я почав працювати над своєю Першою Симфонією (Симфонія Українського Визволення). Цей великий твір, якого першу з чотирьох частин виконав, і то тільки недавно, Леопольд Стоковський, вимагав від мене — недосвідченого в уживанні оркестрового виразу — повного напруження і шість років праці та безперервного зосередження. Пок. Андрій, як міг, заохочував мене до творення. Тоді обмежені музичні можливості Українського Тріо (скрипка ,сопран та фортепіян) вже не могли мене вдоволити. Щоб поширити можливості кращого розголосу для української новітньої музики, я, в порозумінні з Пок. Андрієм, С. Ковбаснюком, а головно з д-ром Л. Мишугою, повідомив про заснування Товариства Приятелів української музики восени 1933 року. Рік перед тим Об'єднання Українських Організацій в Америці, за моєю ініціятивою та завдяки розумінню справи згаданими громадянами, закінчило конкурс на музичні твори трьома нагородами: за скрипково - фортепіянову Сонату (Бориса Кудрика) і дві пісні для скрипки, сопрану та фортепіяну (В. Барвінського).

Час та нагода для оснування музичного клюбу, присвяченого українській музиці були майже ідеальні. А. Борак ,Ст. Ковбаснюк, адвокат М. Гаврилко, д-р Л. Мишуга і Ст. Шумейко помогли розбудити інтерес українського громадянства. Американка пані Кассіді помагала в перепровадженні нарад і їй треба завдячувати заінтересування нашою справою американських інтелектуалістів. Ентузіястична Ольга Менчук, скрипачка, яка безінтересовно секретарювала, також допомогла до з'єднання почесних членів, американців з відомими іменами, як Волтер Дармош, Ліліян Літелгейлз, Френсіс МекФарленд, Павло Ґалліко і другі. З українських громадян, крім вище згаданих, можна згадати пані Марію Кінаш, панство Івана та Марію Марусевичів, О. Льва і Стефана Чапельських, Пл. Стасюка, о. П. Понятишина і др. Михайло Гайворонський, хоч хворий, був цілою душею з нами і поміг багато так своєю бібліотекою як і власними творами. Під час діяльности Приятелів Української Музики він написав свої найвидатніші інструментально-камерні твори. Тоді то я стояв як якийсь медіятор в сталому та тісному зв'язку з чвіркою українських композиторів в Америці: Олександром Кошицем, Мих. Гайворонським та Павлом Печенігою Углицьким. Всі вони були заінтересовані в акції Приятелів Української Музики Мали ми також до розпорядимости і виконавців інструменталістів, часто неукраїнців, а Покійний Андрій умів сказати кожному з них привітне та веселе слово. Відомий віольончеліст і композитор, проф. Михайло Букінин (1872-1953) пристав до нашої музичної праці, а його досвід у запрошуванню виконавців та рутина у провадженню квартетної музики були неоцінені. Аж дивно подумати, що артист тої міри брав безкорисно участь малощо чи не в усіх наших щомісячних музичних вечорах.

Все таки, моя найсильніша опора була на двох особах, собі цілковито протилежних, які хоч взаїмно псували собі нерви, але для праці над українською музикою, як мої дорадники, себе доповнювали. Це були Пок. Андрій та Пок. Стефан Ковбаснюк. Перший одобрював мою працю і осторожно висловлював свою думку, а другий, хоч звичайно все загально одобрював, однак часто лаявся і боявся, щоб я когось не зачепив, не образив та не відстрашив. Ковбаснюк умів кожне питання розложити на складові частини і тими факторами грати немов як на шахівниці і то так, щоб виграти т. є вийти з даного положення з повним успіхом. З повною насолодою я вже тішився прихильною піддержкою одного і також прихильною та мудрою сварливістю другого. Я знав, що їм обом лежала на серці честь української культури в Америці. Я був гордий, що тільки українці мали товариство для плекання своєї поважної музики і не багато інших чужинецьких груп в Америці виявило колинебудь подібну діяльність без конфесійних надій. Треба ще додати, що сходини-концерти відбувалися в елеґантному приміщенні Студіо Клюбу в Ню Йорку.

УКРАЇНСЬКИЙ КАЛЕДЖ-УНІВЕРСИТЕТ

З нагоди закінчення першого семестру високої української школи під назвою Український Технічний Інститут в Ню Йорку дня 18 лютого 1955 р. відбулося в суботу 19 лютого в приміщенні Інституту під ч. 320 Іст 14-та вул. звичайне засідання Ради УТІ під проводом президента школи проф. Арнолда Д. Марголіна з Вашингтону. Того самого дня пополудні почалося зібрання Товариства Професорів, Абсольвентів і Прихильників УТІ під проводом голови, проф. Івана Драбатого — теж з Вашингтону. Воно продовжувалося ще наступного дня 20 лютого під проводом проф. Костя Косенка аж до год. 3 сполудня, закінчуючися побажанням, щоб при найближчій нагоді скликати з'їзд абсольвентів колишніх українських високих шкіл, що існували під час скитальщини в Европі — очевидно тих абсольвентів, що тепер перебувають на території Північної Америки, а кількість яких нараховують на 2,000.

Головний звіт на обидвох зібраннях склав директор УТІ проф. Яків Зозуля, який теж на запитання давав вичерпні вияснення про початки, діяння й вигляди на майбутнє першої української світської високої школи з правом прилюдности на американському суходолі. Тут треба запримітити, що під терміном „в и с о к а школа" треба розуміти не американський „гайскул", тобто середню школу, тільки в значенні европейськім, тобто школу університетського типу.

Зі звітів дир. Зозулі, як теж і інших професорів та абсольвентів, неосвідомлений досі з цією справою громадянин прийшов до заключення, що на наших очах, без звичайного в таких випадках розголосу, завдяки розмірно невеликому гуртові колишніх професорів европейських шкіл, постав і вже діє майбутній український університет. Очевидно, що це сталося при допомозі деяких давніших американців українського роду, як теж і дякуючи незвичайно п р и х и л ь н о м у відношенні шкільної влади стейту Ню Йорк.

За усними і писаними (в „Бюлетені" й „Вістях" УТІ в ЗДА") інформаціями справа в скороченні представляється так:

Дня 11 серпня 1954 р. Управа Реґентів Нюйоркського Стейтового Університету, як найвища шкільна стейтова влада, видала дозвіл на заснування Українського Технічного Інституту в Ню Йорку (УТІ) і призначила для нього першу Кураторію з вісьмох членів. На зборах Кураторії 25 вересня обрано ще 10 членів, обираючи її головою проф. Якова Моралевича. Тоді теж ухвалено правні основи, на яких почав діяти УТІ як висока школа і рішено заснувати два відділи („факультети" — в европейському розумінні), а саме: економічний і політичних наук. Дальші відділи постають відповідно до потреби.

Того дня відбулося засідання Професорської Ради, яка схвалила перехід колишнього Українського Технічно-Господарського Інституту до нових правних форм існування з новою назвою Український Технічний Інститут, а потім сама перетворилася в Раду Інституту.

На своєму засіданні 26 вересня 1954 р. Кураторія обрала адміністративні органи, а саме: проф. Володимира Тимошенка — на почесного президента Інституту; проф. Арнолда Марголіна — на президента; проф. Якова Зозулю — на директора; проф. Михайла Гавриленка — на скарбника; асист. проф. Юрія Фединського — на секретаря. Для керування академічними справами рішено обидва відділи об'єднати під одним керівництвом, до якого були обрані прафесори: Яків Зозуля, як директор, Юхим Нещадиненко, його заступник, Василь Чапленко, як секретар.

З-поміж біля 200 професорів та лекторів високих шкіл, що тепер опинилися в Америці, адміністрація запросила до участі в навчанні 70 професорів на найближчі семестри.

Вписи для учнів на осінній семестер, (спізнені тому, що дозвіл на відкриття школи прийшов пізно), оголошено 30 вересня, їх закінчено 31 жовтня, а початок навчання на осінній курс (семестер) призначено на 15 жовтня. На початок відкрито навчання в 7 предметах. Із 55 зголошених студентів явилося на курсах 23 особи, а при закінченні першого семестру було 14 іматрикульованих студентів. Літній семестер почався 21 лютого з деякими новими курсами.

У дні 20 листопада 1954 р. — як сказано в „Вістях УТІ в ЗДА" ч. 1, — „відбувся акт, що безперечно д о с т о й н и й знайти своє місце в анналах нашої української історії. А саме: — цього дня відбулося офіційне відкриття" першої української високої школи в ЗДА — Українського Технічного Інституту. Щоби належно оцінити цю подію, треба пояснити, що нова українська висока школа — це не доривочні курси чи виклади; це теж не чисто еміґрантська установа з ближче неозначеними правами й програмою. Це Українська Висока Школа, що повстає на американській землі як офіційна установа, дозволена найвищою шкільною владою — „Борд оф Ріджентс" — що має існувати і діяти на рівні з іншими високими школами Америки, надаючи своїм абсольвентам встановлені права та підлягаючи керівництву і контролі міністерства освіти стейту Ню Йорк.

Якщо українська спільнота в Америці зрозуміла свою високу місію під теперішній час, то вона повинна зріло призадуматися над необхідністю втримання й дальшого плекання української науки, як найважливішої зброї в атомовому віці. Коли після мало кому відомих перешкод і труднощів горстка ентузіястів довела до існування Високої Української Школи на американському суходолі, то було б найменше нерозумом легковажити цей осяг. З таких самих початків повставав між ін. теперішній нюйоркський Колумбійський університет, що при заснуванні мав три студенти — а тепер має їх 30,000. Інші етнічні групи, як жиди, німці, скандинавці, мали подібні початки, але видержали й сьогодні просперують, хоч і не під етнічними назвами. Українське американське громадянство мусить зрозуміти, що його існування залежне від високого рівня освіти для видержання конкуренції в таких обставинах, серед яких воно опинилося. Мала кількість студентів повинна зрости принаймні вдесятеро вже в найближчому шкільному році, якщо буде переведена належна акція під відповідними гаслами. З каледжу може вирости справжній Український Університет, як свідоцтво самостійности української культури й науки, яка дасть українському елементові право на пережиття в світовому маштабі.

Д-р Семен Демидчук.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

Савт Бенд, Інд.

Праця Відділу У. К. К.

Суспільно - громадська робота української громади Горішньої Індіяни зосереджена в Відділі Українського Конґресового Комітету з осідком у Савт Бенді, Інд., який зорганізовано перед чотирма роками за почином професорів Університету Нотр Дейм, д-ра Михайла Папа й д-ра Богдана Гнатюка. Значна ч а с т и н а українських громадян належить також до 499-го Відділу УНСоюзу ім. През. А. Волошина, а для наладнання реґулярної релігійної опіки для українців греко-католиків, створено Ініціятивний Церковний Комітет Українців-Греко-Католиків, до складу якого входять: д-р Богдан Т. Гнатюк, голова, д-р Мих. Пап, заступник; д-р Іван Фізер, секретар; а д-р Петро Стерчо й інж. Ізидор Заплатинський, члени; всі з Університету Нотр Дейм.

Звичайні Загальні Збори Відділу УКК в Савт Бенді відбулися в неділю, 30 жовтня 1954. Уступаюча Управа на чолі з д-ром Михайлом Папом зробила підсумки проробленої суспільно - громадської, культурної, політичної і допомогової праці й назагал стверджено, що в усіх ділянках зроблено максимум можливого. Як і в попередніх каденціях, так і в минулій відзначувано всі важливіші річниці українського минулого, організовано допомогу для сл. п. д-ра Остапа Грицая, зокрема взято участь у „Тижні Братерства", що його рік-річно влаштовує в Савт Бенді Національна Конференція Християн і Жидів. В програмі „Тижня Братерства" виступали з точками українських народних танків пані Василина Верб'янська з п. Степаном Гумницьким, а окремо останній з адв. Олександром Лисогором. Треба відмітити ентузіязм обидвох панів, які є уроженцями Америки, якщо ідеться про українську національну культуру. Місцева „Савт Бент Трибюн" подала дуже теплі згадки про їх виступи поруч їхніх світлин.

До нової Управи Відділу УКК вибрано: д-ра Петра Стерча, головою; д-ра Івана Фізера, заступником; інж. Ізидора Заплатинського, секретарем; п. Михайла Сакалоша, скарбником; а пані Ірину Гнатюкову, культурно-освітнім та імпрезовим референтом. Головою Контрольної Комісії вибрано уступившого голову, д-ра Михайла Папа; а членами пп. Михайла Першина й Степана Гумницького. Головою Товариського Суду вибрано д-ра Богдана Т. Гнатюка, а членами адв. Александра Лисогора й паню Катерину Горінь.

Різдвяні святкування пройшли в нашій громаді в піднесеному настрою. В ті дні наша чисельно мала громада була об'єднана немов велика родина. Заходами І н і ц і я т ивного Церковного Комітету, на третій день Різдвяних Свят, тобто в неділю, дня 9 січня 1955, в каплиці Брін-Філіппс університету Нотр Дейм відслужено парохом Церкви Пречистої Богородиці в Шикаґо, о. Інокентієм Ричкуном, ЧСВВ, Службу Божу, на яку прибули українські родини також із сусідньої частини стейту Мішиґен, нераз із віддалі 40 миль. Проповідь о. І. Ричкуна наповнила надією серця вірних, а зокрема сповнила їх надією, що вже незабаром наша громада матиме реґулярну релігійну опіку, без якої годі далі обходитися; зокрема в обличчі наявности чималої скількости дітей у шкільному віці. Загальний спів колядок усіми вірними під час Богослуження зробив помітне враження на приявних священиків і студентів латинського обряду. Університетські чинники вже дали до диспозиції каплицю для наших Богослужень у майбутньому.

Після Богослуження влаштовано Відділом Українського Конґресового Комітету, в приміщеннях УМСА, Просфору, в якій, крім громадянства Горішньої Індіяни, взяли участь також українці Південного Мішиґену, які зорганізовані у Відділі УКК з осідком у Бентон Гарборі, Міш., на чолі з інж. Іваном Побуцьким.

Голова Відділу УКК, д-р Петро Стерчо, у своєму привітальному слові підкреслив, що у Дні Свят Різдва всі українці, де б вони не перебували, творять одну спільну ідейну родину, всі еміґранти, звернені обличчям до Батьківщини, всі єднаються не тільки спільними споминами про величність Різдва, не тільки споминами про ту глибоку одушевленість українців містерією Різдва, але єднаються й ідеєю скорого приверення тієї величности Різдва в Україні, що може бути зреалізоване знову тільки в незалежній Українській Державі. Приявний о. Інокентій Ричкун, ЧСВВ, поблагословив їжу й своєю промовою наблизив духово всіх приявних до Різдвяної Ночі, а зокрема потішив їх обіцянкою не забувати про потреби релігійної опіки цієї громади. Поруч загального співу колядок, у програму входили виступи двох груп дітей, що співали колядки, а саме: Тоня та Зоня Загурська, Галина і Володимир Горінь і Марія Верб'янська. Окремо співала група дітей: Влодзя й Іруся Гнатюк і Оксанка та Маріянка Сакалош, — яка ходила також з колядою на пластовий журнал „Г о т у й с ь!". Трирічний Степанчик Пап продеклямував Воробкевича „Мова рідна, слово рідне". Всі виступи дітей були дуже успішні й наповняли серця учасників радістю, бо, не дивлячися на розкиненість і відсутність рідної школи, діти виростають у традиціях своїх предків. Це, очевидно, велика заслуга батьків. Від Управи Відділу УКК в Бентон Гарборі промовляв голова, інж. Іван Побуцький, підкреслюючи потребу співпраці обидвох сусідніх Відділів УКК.

В кінцевому слові голова Відділу, д-р Петро Стерчо, подякував зокрема о. І. Ричкунові за зрозуміння потреб релігійної опіки громади та його участь, всім виконавцям програми й учасникам, а зокрема паням: Ганусі Пап, Ірені Стерчо, Ірені Гнатюк, Юлії Першин, Марусі Сакалош, Марусі Фізер та пані Томків за їхній труд у підготові прийняття, що увінчалося повним успіхом під кожним оглядом.

Цьогорічну Коляду проведено з повним успіхом на потреби допомогової акції Злученого Українського А м е р иканського Допомогового Комітету. Ходили дві групи колядників і вносили дух Різдва й прадавніх українських традицій у хати не тільки замешкалих у містах Савт Бенд і Елкарт, але й до тих українських родин, що живуть ген десь розкинені на фармах. В Савт Бенді й найближчій околиці колядувала група, що складалася з членів органів Відділу, на чолі з головою, а друга група складалася із громадян із Елкарту на чолі з п. Софією В е р б'я н с ь к о ю. Перша група заколядувала 55.50 дол., а друга 74 доляри, разом заколядовано 129.50 дол.

На Коляду зложили: д-р Михайло Пап $6; по $5: зложили: д-р Петро Стерчо, д-р Богдан Гнатюк, д-р Іван Фізер, Михайло Сакалош, Іван Присташ, Петро Кужбей, Степан Двояк, Михайло Першин, Петро Осталчук, Марґарета Пайдак, Степан Параско, Олександер Чумаків, Семен Коваль, Реґіна Садова; по $3: Віктор Верб'янський, Тимко Борак, Іван Загурський, Іван Горин, Іван Петришин, Ігор Шагай, Михайло Шкрумеляк; по $2: Василина Верб'янська, Ілля Ґонтарук, Семен Остреців, Микола Горда, інж. Ізидор Заплатинський, Михайло Чернів, Петро Поповчак, Василь Петренко, М. Тимцюрак, Василь Іваночко, Василь Бабинець, Анна Мадій; Петро Пиівчук $1.50. по $1: Григорій Попів, Пелагія Іванків, Степан Прокопенко, Олександер Борзенятов, Василь Півочкин і Юрій Кедик. Решту дрібними.

Січневі Роковини відзначила наша громада в неділю, 30 січня 1955, в приміщеннях УМСА. Управа Відділу УКК доложила всіх старань, щоб відсвяткувати річницю Державности і Самостійности України та нерозлучної дати бою під Крутами якнайвеличавіше в рямках існуючих можливостей.

Не дивлячися на сніговії, активні українські громадяни Савт Бенду, Елкарту та Найлсу прибули точно на визначену годину. Ховзькі дороги й сніговії не дали змоги прибути українцям із Бентон Гарбору, Ст. Джозеф і дальших околиць.

Святочну академію відкрив голова Відділу УКК, д-р Петро Стерчо, після чого груповою деклямацією Ірусі й Влодзі Гнатюк і Оксани С а к а л о ш розпочато святкову програму. Деклямацію, за підготовою пані Ірини Гнатюкової, розпочала Іруся Гнатюк словами: „З далекої землі Вашинґтона линуть на Україну наші думки"... а продовжувала її Влодзя Гнатюк „Боже Великий, Боже єдиний, нам Україну спаси, хорони...", а Оксанка Сакалош „О славний дне, Велике 22-ге Січня..."

Святочну промову виголосив професор Університету Нотр Дейм, д-р Михайло Пап. Промовець волів дати конкретну аналізу подій 1917-21 рр. в Україні й московсько-большевицької аґресії, аніж йти по утоптаній стежці „великих слів". Зокрема підкреслив промовець, що патріотом треба бути у щоденному житті, треба його виявляти повсякденними чинами, а не голословними фразами при певних нагодах. Пошана людської підности — це основа свободи у взаємовідносинах між людьми, а пошана національної гідности і рівности та суверенности кожної нації являється базою для мирного співжиття націй і неподільности свободи.

Цьогорічні святкування внесли трохи нового в програму. Оце вперше виступала Влодзя Гнатюк із сольовою музичною точкою, граючи на фортепіяні „Аллеґро Віваче" Фр. Куглана. Розстроєний фортепіян не збивав малої Володзі!

Новістю була також деклямація п-ні Ірини Стерчо. Оце вперше в діяльности нашої громади був виступ декляматорки-мистця. Своєю інтерпретацією, чуттям і прекрасною дикцією декляматорка полонила учасників і за словами С. Орлюка змалювала „22 Січня 1918 р." так немов би перенесла слухачів на Софійський майдан. Наповнені радістю прослезилися навіть тут роджені...

У заключному слові голова Відділу УКК, д-р Петро Стерчо підкреслив ту прихильність американських політичних кіл до визвольних змагань України, що її виявляють губернатори стейтів, мейори найбільших міст, проголошуючи день 22 січня рік-річно „Українським Днем" і вивішуючи на урядових будинках у той день, поруч зоряного американського також і український національний прапор.

Після закінчення свята, на заклик голови Відділу УКК, д-ра П. Стерча, скарбник Відділу, п. М. Сакалош, перевів збірку на будову хреста на могилі сл. п. д-ра Остапа Грицая. На цю ціль зложили: Михайло Першин $3; по $2: д-р Петро Стерчо, д-р Михайло Пап і п. Петро Кужбей; по $1: д-р Богдан Гнатюк, Тома Томків, д-р Іван Фізер, Михайло Сакалош, Іван Присташ, Степан Двояк, Софія Верб'янська та Юхим Петренко. Решту дрібними. Разом зібрано $18, до чого Управа Відділу УКК долучила $7, отже разом переслано на конто ЦПУН в Німеччині $25.

П. Надтисянський.

Йонґставн, О.

Праця Відділу УНС.

Братство Св. Івана Хрестителя, Відділ 230 УНС в Йонґставні відбуло свої 44-річні загальні збори. Збори відкрив предсідник Відділу Михайло Мушинський і напочатку вшанував тих живих ще членів, які були основниками цього Відділу 44 роки тому. До них належить Дмитро Ткачук, що тепер живе в Каліфорнії, і який довгі роки був предсідником цього Відділу. Другий, живий ще член-основник, це Петро Лодин, який живе в Йонґставні.

Дім 230 Відд. УНС в Йонґставн

Вони обидва не тільки самі працювали в нашому Відділі, але вписали до нього і своїх синів та доньок, а тепер то вже й своїх внуків. Предсідник згадав також тих усіх членів Відділу, які впродовж цих 44-ох років відійшли від нас в інше життя, і просив вшанувати їхню пам'ять вставанням та однохвилинною мовчанкою. Після того здавали звіт члени Управи та Контрольної Комісії. Предсідник Мушинський здав звіт від себе, і заявив, що робив, що тільки міг, щоб якнайкраще к е р у в а т и Відділом. Шість років тому, коли Відділ купив залю, були великі довги, але тепер вони сплачені, і ще в банку є гроші. Предсідник Мушинський просив не вибирати його на те саме становище, бо тепер вже легше буде керувати Відділом. Касир Д. Войтович здав звіт про стан каси Відділу, дякував за довгорічне довір'я до нього і також просив не вибирати його ще раз на те, становище. Після того здавав звіт секретар Відділу Іван Павловський. Він сказав, що за його 14-річного урядування на пості секретаря число членів Відділу значно зросло. Він застав 112 дорослих членів і 58 дітей, разом 170 членів. Тепер Відділ нараховує 344 члени дорослі і 151 в молодечому департаменті, разом 495 членів, а в цьому році ще прибули 4 нові члени, то разом Відділ має 499 членів. Зросло не тільки число членів, але збільшилося й майно Відділу, бо заля без довгів, а ще в додатку в банку находиться готівка. І секретар Відділу просив звільнити його з праці та не вибирати на найближчий рік. Петро Ліщик, як секретар Клюбу і Галі, здав звіт з цієї ділянки праці в Відділі та просив, щоб і його більше не вибирати. Контрольна Комісія заявила, що все діловодство знайдено в якнайбільшому порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, яку загальні збори ухвалили. Перед вибором нової Управи забрав слово Іван Бріяць та заявив, що хоч усі члени дотеперішньої Управи просять звільнити їх з обов'язків, то, на його думку, немає потреби це робити, бо вони гарно і жертвенно сповнювали свою працю, доказом чого є прегарний дім, один із найкращих у Йонґставні, що має три поверхи. На першому поверсі є Клюб, на другім заля до танців, а на третьому гостинниця. Ми гордимося такими урядовцями і просимо, щоб вони й надалі очолювали наш Відділ УНС, казав пан Бріяць. Пані Ворожбит підтримала цей внесок, а Загальні збори одноголосно вибрали на 1955 рік ту саму управу. Всі члени Управи погодилися ще один рік працювати для добра УНС. Після того загальні збори ухвалили датки на народні цілі. На українську греко-католицьку церкву $20, на Конґресовий Комітет $20, на Допомоговий Комітет $10. Окремі члени зложили від себе на коляду: по $2: П. Ліщак і І. Павловський; по $1: М. Мушинський, Д. Войтович і П. Гулич. Разом вислано до Филаделфії $17. Предсідник зборів заприсягнув нову Управу і на тому закінчено загальні збори.

Іван Павловський, секретар.

Читайте українські книжки й газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

Спорт

НЮ ЙОРК, Н. Й.

УСК НЮ ЙОРК — СК „ВАРШАВА" 5:0 (2:0).

Бруклин, 20 лютого. — Змагання проти польської команди притягнули згідно з традицією рекордне число глядачів (понад 1000 осіб). Змагання почали поляки і, накинувши темпо, в перших мінутах підтягають гру під ворота УСК-у. Вже в 5-ій хвилині Цьолко на воротах вибиває м'яч на авт. УСК робить малі пересунення в лінії нападу і гра починає переноситись під ворота „Варшави". В 19-ій хвилині Павлюк випускає довгу подачу, а Аридт певним стрілом посилає м'яч у ворота противника. УСК перебирає ініціятиву і переводить кілька гарних заграхь. За руку оборонця суддя диктує карний кон, одначе Конецький стріляє йього поза ворота. „Варшава" кілька разів намагається прорватись до воріт УСК-у, але оборона ліквідує всі її випади. М'яч знову переноситься під ворота „Варшави", ще кілька гарних подач і Аридт знову посилає сильний стріл в сітку.

Друга половина позначається сильною перевагою УСК-у, який без великих труднощів проводить гарну гру низом і зовсім вичерпує сили Варшави. І знову Павлюк посилає м'яч до Аридта, а цей до Наливайка, який легким стрілом в рігідності висліт до трьох. Гра дальше не тратить на ефектовності, хоч мається враження, що УСК грає на одні ворота. В 68-ій хвилині Аридт знову з подачі Павлюка стріляє найкращі ворота дня, а в кілька хвилин пізніше Наливайко стріляє з оборотом п'яті і останні ворота.

УСК заграв ці змагання дуже амбітно і тяжко було б когонебудь вирізнити. Молоді змагуни Васильквич і Оліяник III. заграли дуже вдало свої другі змагання. Здобувши цю перемогу УСК висунувся на перше місце Нац. Ліги.

Юнаки УСК-у в змаганнях за Чашу Америки перемогли сильних юнаків СК Ню Йорк відношенням 2:1. Ворота стрілили: Шпон і Гаврилюк.

Филаделфія, 19 лютого. — Відбиванкарі УСК-у здобули неофіційне першенство СУАСТ і чашу уфундовану фірмою Щупаківський і С-ка в турнірі у Филаделфії.

Мир

ШИКАГО, ІЛЛ.

ШИКАГОВСЬКИЙ ІНДОР-ТУРНІР 1955!

З рамені пропагандивного комітету 6-го змаги Індор-Турніру — подаю до публічного відома, що в закритій галі „Шікаго Армори" при 234 Іст Шікаго Евню відбуваються під цю пору традиційні сімкові змагання місцевих футбольних команд за відому чашу Нілзена. Українців репрезентують у нижчій клясі „Крила", а у вищій „Леви". Обидві наші дружини змагаються зі змінним щастям, займаючи наразі в показниках треті місця.

Турнір почався 13 січня і триватиме до 13 березня. Пересічна присутність на змаганнях виносить біля 2,500 глядачів, які є свідками 10-х емоційних зустрічей кожної неділі, за вступом $1.20 від особи.

Дотеперішні вислідн:

Мейджор Дивіжен

Леви	— Словакс	3:1
„	— Фальконс	1:0
„	— Ранджерс	0:2
„	— Рамс	3:1
„	— Некакса	3:3
„	— Ганза	0:1

Фирст Дивіжен

Крила	— Норвіджен	2:0
„	— Аполльо	2:1
„	— Фортуна	1:1
„	— Гузари	2:0
„	— Гакоаг	0:1
„	— Вісла	2:0

Склади:

Леви: Вілканич, Ляхів, Андрушко, Тищенко, Маркевич, Куцан, Стаховський, Банах, Мелешко, Кулас І, Пундор.

Крила: Кашуба, Ременюк, Скочиляс, Дилій, Думановський, Надзікевич, Гнатів, Кулас ІІ, Мандзій, Яворський, Петрів.

Роман Дублянича

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА
302 Вест 13-та вул., Ню Йорк
СУБОТА, 26-го ЛЮТОГО 1955
год. 5-та попол.
ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ СЕМІНАР У.У.
з доповіддю
Д-ра М. Шлемкевича.
Год. 7. вечора:
ЗАСІДАННЯ ІСТОРИЧНО-ФІЛОСОФІЧНОЇ СЕКЦІЇ.
В програмі доповідь Павла Грицака: „Про Історію Галицько-Волинського Князівства".
Гостям раді.

Повідомляємо, що ціна оголошення величини 1 інча через 1 колонку виносить $1.40. Проситься належність (відповідно до величини оголошення) пересилати разом з текстом.
Адміністрація „Свободи".

✝

Ділимося з Громадянством сумною вісткою, що дня 19-го лютого 1955 р. несподівано відійшов у Вічність в 49. році життя

Микола Данилович Самусь

б. Доцент Факультету Літератури Харківського Університету.
Похорони з Православної Церкви на цвинтар Oakland у Филаделфії відбулися 23. ц.м. о год. 10.

важким горем прибиті
дружина МАРІЯ і дочка НАТАЛЯ.

Филаделфія, 21. лютого 1955.

✝

Ділимося сумною вісткою, що в неділю 20. лютого 1955 р. упокоїлася в Бозі бл. п.

Катерина Микитяк

проживши 76 років.

Покійна, з дому Наровська, народилася в Підгайцях, Західна Україна. До ЗДА прибула в 1909 р.

Парастас буде відправлений у п'ятницю, 25. лютого, ц.р., о год. 8-ій веч. в родинному домі.

Похорони відбудеться в суботу, 26. лютого, о год. 9-ій рано з родинного дому при 5961 Н. 4 вул., Филаделфія, Па., до Катедрального Храму при Френклин вул. і на цвинтар у Факс Чейсі.

Всіх Кревних і Знайомих просять віддати останню прислугу Покійній

горем прибиті
сини: ВАСИЛИЙ, ВОЛОДИМИР, АНДРІЙ, ГРИГОРІЙ, МИРОН і дочка МАРГАРЕТА.

☦

З Волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність дня 19-го лютого 1955 р. по короткій але важкій недузі заосмотрений Найсвятішими Тайнами наш Найдорожчий Муж і Батько

бл. п. Дмитро Кирилюк

бувший радник суду у Львові, проживши 57 років.

Похорони відбувся в середу, дня 23. лютого 1955 р. о год. 9. рано з греко-катол. церкви Непор. Зачаття Преч. Діви Марії у St. Johnsville, N. Y. на католицький цвинтар там же.

Про це повідомляють Рідних, Приятелів і Знайомих безмежним горем прибиті

дружина ІВАННА
син РОМАН, вояк в Америк. Армії
10½ Sanders St., St. Johnsville, N. Y.

☦

Посмертна Згадка

ІВАН ВЕМБА, член Т-ва Володимира відд. 179 УНСоюзу в Ст. Луїс, Мо., помер нагло і несподівано 10 лютого 1955 р. проживши тільки 50 років. До Т-ва вступив прийнятий 1949 р. Покійний походив з с. Porišno, пов. Самбір, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Юлію, сина Андрія і дочку Марію, в старім Краю, а в Америці сестру Магдалину і її мужа Николая і сестрінка Иосифа. Похорон відбувся 12-го лютого з погребового заведення до церкви рима-кат. St. Francis de Sale, а відтак на цвинтар Резурекшин, при участи Родини і Членів. — В. Н. П.!

М. Парапцак, секр.

ТАРЗАН, ч. 3419. Втікають.

Вреші Герріґен опритомнів, і взяв в руки рушницю, коли Тарзан продовжував облегшувати віз. Герріґенова допомога була успішна, і араби розбіглися, щоб їх не поцілено. При Тарзановім приневолюванні добрий кінь опинився далеко попереду.